

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 659/2016-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Kotrbancom, Františkánske námestie 3, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 41/2013 a jeho rozsudkom z 19. júna 2014 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V 17/2014 a jeho uznesením z 26. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 41/2013 a jeho rozsudkom z 19. júna 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V 17/2014 a jeho uznesením z 26. novembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 31. mája 1994 Obvodnému súdu Bratislava I návrh, ktorým si voči [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca“), uplatnil nárok na náhradu škody. Na strane odporcu vystupujú aj vedľajší účastníci – Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Fond národného majetku Slovenskej republiky a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „vedľajší účastníci“). Vec bola postúpená Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) ako vecne príslušnému súdu na prerokovanie a rozhodnutie veci.

Sťažovateľ poukazuje na skutkové okolnosti týkajúce sa predmetnej veci – uvádza, že 30. júna 1999 mu bol doručený oznam registrového súdu č. 1200/99 z 24. júna 1999, pričom podľa sťažovateľa až z „*tejto verejnej listiny sa... preukázateľne dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá*“. Poukazuje tiež na to, že v konaní opakovane menil žalobu (návrh) prevažne tak, že vyčíslil výšku škody a tiež úrok z omeškania.

Krajský súd rozsudkom č. k. 33 Cb 178/1995-465 z 29. júla 2005 rozhodol o zmene návrhu z 29. októbra 2001 a návrh v zmenenom znení zamietol.

Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel odvolání, o kterém rozhodl nejvyšší soud jako odvolací soud rozsudkem sp. zn. 3 Obo 53/2010 ze 7. června 2011 tak, že rozsudek krajského soudu potvrdil.

Proti rozsudku nejvyššího soudu jako odvolacího soudu podal stěžovatel dovolání, o kterém rozhodl nejvyšší soud jako dovolací soud usnesením sp. z. 1 ObdoV 33/2011 ze 25. dubna 2013 tak, že rozsudek ze 7. června 2011 zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu na další konání.

Po vrácení věci rozhodl nejvyšší soud jako odvolací soud rozsudkem sp. zn. 3 Obo 41/2013 ze 19. června 2014 tak, že zamítl návrh na změnu návrhu ze 14. října 2010 a ze 1. srpna 2013 a potvrdil rozsudek krajského soudu ze 29. června 2005.

Proti rozsudku ze 19. června 2014 podal stěžovatel dovolání, o kterém rozhodl nejvyšší soud jako dovolací soud usnesením sp. zn. 1 ObdoV 17/2014 ze 26. srpna 2015 tak, že dovolání odmítl jako nepřijatelné a zamítl návrh stěžovatele na změnu návrhu ze 31. června 2015.

Stěžovatel v prvním stadiu formuluje své námitky směřující proti napadnutému usnesení nejvyššího soudu, kterým tento odmítl jeho dovolání. Spochybňuje způsob, akým nejvyšší soud vymedzil jeho odvolací argumentaci, osobitně poukazuje na konstataci nejvyššího soudu, že škoda mu měla být způsobena zrušením blokáce účtu. Poukazuje též na to, že v dovolání argumentoval, že mu měla být odňata možnost konat před soudem v zmysle § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Podľa stěžovatele sa však dovolací soud „s konkrétnymi a významnými argumentmi stěžovatele adresne nezaoberal, preto sa nijako s nimi nevysporiadal, nepochybnil ich ani nevyvrátil...“. Podľa stěžovatele odvolací soud poprel zmysel a význam § 212 ods. 1 OSP, na základe ktorého „účastník súdneho konania určuje rozsah svojho záujmu o súdnu ochranu, pričom tento rozsah je súdom zásadne neprekročiteľný a platí i pre konanie na odvolacom súde. Rozsah preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu teda závisí od odvolacieho návrhu účastníka, predovšetkým čo do kvantity. Tento princíp bol

v odvolacom konaní porušený vo svojom jadre. Keďže odvolací súd nepreskúmal konkrétne skutočnosti, ktorými sťažovateľ vo svojom odvolaní dôvodil..., ale venoval sa takým, ktoré neboli predmetom odvolania a nemali nijaký význam pre meritum veci, dovolacia námietka sťažovateľa o odňatí možnosti konať pred odvolacím súdom bola opodstatnená. Dovolaniu preto malo byť vyhovené.“.

Sťažovateľ ďalej namietal, že napadnutý rozsudok nebol riadne odôvodnený, čím mal byť daný dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP, ako to vyplýva aj z predchádzajúcich rozhodnutí najvyššieho súdu. Sťažovateľ argumentuje, že v jeho veci rozhodol najvyšší súd ako dovolací súd protirečivo – uvádza, že v zrušujúcom uznesení z 25. apríla 2013 považoval najvyšší súd nedostatočné odôvodnenie za dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP s tým, že v napadnutom uznesení z 26. novembra 2015 dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné. V tejto súvislosti poukazuje na to, že najvyšší súd týmto spôsobom rozhodol ešte predtým, ako občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo 3. decembra 2015 zjednocujúce stanovisko č. 2/2016 k výkladu § 237 ods. 1 písm. f) OSP. Následne sťažovateľ poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) a ústavného súdu, v ktorej tieto súdne orgány vymedzujú argumenty účastníka, na ktoré musí konajúci súd dať odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Následne sťažovateľ uvádza:

«Sťažovateľ svoju žalobu o náhradu škody z 31. mája 1994 v znení jej súdom pripustenej zmeny zo 14. augusta 2000 formuloval jasne. Zo žaloby ako celku je zrejmé, čo je žiadané. Žaloba je argumentačne založená na tom, že účet č. 18341-022 vo [REDAKOVANÉ], štátny peňažný ústav (ďalej aj „banka“) nevznikol, pretože zmluva o založení bežného účtu je absolútne neplatná. Ďalej uviedol, že práva k pohľadávke z tohto kvázy účtu patria jemu, lebo peniaze uložené na „účte“ pochádzajú z jeho podnikateľskej činnosti, ktorú vykonával na základe riadneho podnikateľského oprávnenia. K tomu doložil aj listiny. Súčasne preukazoval, že žalobu podal včas, v súlade s § 131b ods. 2 Hospodárskeho zákonníka (ďalej aj „HZ“), ktorý treba aplikovať. Ide teda o také okruhy otázok, ktoré sú zásadné, ktoré, ak by boli vnútroštátnym všeobecným súdom vyhodnotené ako „opodstatnené“ (vecne správne), mali by vplyv na rozhodnutie vnútroštátneho súdu (súd by žalobe vyhovel).

V každom súdnom konaní platí, že súd pozná zákon (iura novit curia), i to, že absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd skúma i bez návrhu, musí naň prihliadať a vyvodzovať z neho dôsledky ex officio. Je to preto, lebo verejný záujem tu prevažuje nad osobným záujmom účastníkov. Sťažovateľ vo svojom dovolaní predniesol celý rad zásadných výhrad voči postupu a rozhodnutiu odvolacieho súdu. Namietal najmä, že odvolací súd nijako nereagoval na ním vytýkané zásadné nedostatky prvostupňového rozsudku.

Je nepochybné, že argumenty tak silno upnuté na verejný záujem, ktoré poukazujú na absolútnu neplatnosť právneho úkonu, a ktorých preskúmania sa navyše na základe konkrétnych námietok dožaduje účastník konania, možno v súdnom konaní považovať za „významné, relevantné s podstatné“ pre rozhodnutie súdu. Súdne rozhodnutie, v ktorom absentuje adekvátne a preskúmateľná reakcia súdu na tieto argumenty trpí nedostatkom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania aj podľa zjednocovacieho stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. 2/2016.»

Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne neudržateľné aj vo vzťahu k výroku, ktorým najvyšší súd priznal právo na náhradu trov konania vedľajším účastníkom. Sťažovateľ poukazuje na to, že náhrada trov konania spočívala v náhrade trov právneho zastúpenia – a to za podanie vyjadrenia k dovolaniu sťažovateľa. Právny zástupca vo vyjadrení uviedol argumenty, pre ktoré malo byť dovolanie odmietnuté, resp. zamietnuté, pričom z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že tento z veľkej časti prevzal túto argumentáciu právneho zástupcu vedľajších účastníkov. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd mu nedoručil vyjadrenie k dovolaniu a neumožnil mu tak zaujať stanovisko k argumentom uvedeným v tomto vyjadrení.

V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza, že uznesením z 13. februára 2004 mu krajský súd priznal oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 OSP. Sťažovateľ poukazuje na to, že vedľajší účastníci vstúpili do konania oznámením z 2. septembra 2005 vzhľadom na to, že majú právny záujem na výsledku konania, keďže s odporcom sú v zmluvnom vzťahu, pričom predmetná zmluva „*má základ v tom, že právny predchodca odporcu, [REDAKOVANÉ], štátny peňažný ústav bol subjektom štátu. Bol založený*

podľa zákona č. 158/1989 Zb... Do zmluvy medzi odporcom a vedľajšími účastníkmi na jeho strane sa pri privatizácii [REDAKOVANÉ], štátny peňažný ústav premietli záväzky a povinnosti štátu, ktoré vyplývali z ustanovení zákona č. 158/1989 Zb. Predmetom súdneho konania sp. zn. 33 Cb 178/95 sú finančné prostriedky sťažovateľa (fyzickej osoby) uložené u právneho predchodcu odporcu v rokoch 1990 až 1991.

... dovolací súd pochybil, keď neprihliadal na povahu vedľajších účastníkov na strane odporcu, a sťažovateľa napriek tomu, že je oslobodený od platenia súdnych poplatkov bez ďalšieho zaviazal platiť súdne poplatky účastníkom, ktorí v konaní vystupujú menom štátu. V dovolacom rozhodnutí chýba akýkoľvek výklad súdu, prečo takto postupoval.“

V súvislosti s uvedenou argumentáciou poukazuje sťažovateľ na § 148 ods. 1 OSP. Následne rozvíja svoju argumentáciu a cituje § 150 ods. 1 OSP, pričom uvádza, že nemal možnosť sa vyjadriť k otázke náhrady trov konania, a teda ani k aplikácii § 150 ods. 1 OSP, keďže najvyšší súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Sťažovateľ ďalej uvádza:

„V konkrétnych okolnostiach veci, zo strany dovolacieho súdu bolo potrebné prihliadnuť aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania. V jeho rozhodnutí o trovách však chýba posúdenie okolností, ktoré viedli k uplatneniu nárokov na súde. Absentuje váženie vplyvov nesústredeného a zdlhavého konania súdov všetkých stupňov na výšku trov konania. Nie je tu žiadna úvaha ani o majetkových, sociálnych, osobných a ďalších pomeroch všetkých účastníkov konania. Chýba teda zvažovanie súdov nielen o následkoch vysokých trov pre toho, kto by mal trovy platiť, ale aj právne kvalifikované hĺbanie o dopadoch takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávneného žiadateľa trov konania, v danom prípade štátu. Nedostatočne odôvodneným rozhodnutím dovolacieho súdu o trovách konania došlo k extrémnemu vybočeniu z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o náhrade trov konania. Bolo tým porušené aj sťažovateľovo právo na súdnu ochranu (porovnaj rozhodnutie ESLP vo veci Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. septembra 1997)...

Ústavný súd už viackrát judikoval, že ak v súdnom konaní vystupuje štátny orgán, ktorý má zriadené právne oddelenie, potom náhrada trov konania externému právnenému zástupcovi (advokátovi) neplní predpoklad účelne vynaložených nákladov...

Z namietaného rozhodnutia dovolacieho súdu sa nepodáva, či dovolací súd riešil otázku účelnosti vynaložených trov u vedľajších účastníkov na strane odporcu vo svetle citovanej judikatúry ústavného súdu. Z tohto dôvodu je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.“

Následne sťažovateľ spochybňuje ústavnú udržateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu z 19. júna 2014, ktorým najvyšší súd ako odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z 29. júla 2005 a zamietol návrhy na zmenu návrhu (žaloby) zo 14. októbra 2010 a 1. augusta 2013. Sťažovateľ uvádza, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je založený na dvoch právnych záveroch – a to na závere, že špecifikovaný účet vedený u odporcu *„bol riadne založený a nepatril sťažovateľovi, preto sa ani nemôže domáhať voči odporcovi náhrady škody, ktorá by mu vznikla v súvislosti s týmto účtom“*, a tiež na závere, že *„všetky sťažovateľom požadované nároky boli uplatnené po ich premlčení“*. Podľa sťažovateľa tieto *„závery odvolacieho súdu sú nesprávne“*.

Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na to, že konajúce súdy nesprávne interpretovali jeho argumentáciu v návrhu na začatie konania a v odvolaní. Uvádza, že 30. júna 1999 sa z listu registrového súdu dozvedel, kto za škodu zodpovedá, ako aj to, že v tento deň *„boli kumulatívne splnené obe zákonné podmienky pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty“*. Následne na prvom pojednávaní 14. augusta 2000 zmenil svoj návrh (žalobu). Uvádza tiež, že pojem *„kapitalizovaný úrok“*, ktorý použil pri vyčíslení škody, *„nie je príslušenstvom pohľadávky, ale slúži iba pri metodike výpočtu ušlého zisku ako opakovane (denne) sa tvoriacej ujmy...“*.

Sťažovateľ považuje za relevantné, že krajský súd na pojednávaní rozhodol tak, že zmenu návrhu (žaloby) povolil. Takto možno *«ustáliť, že 14. augusta 2000 bola sťažovateľom kvalifikovane završená žaloba, v ktorej v súlade s aplikovateľným právom presne označil dôkazy, ktoré považoval za významné pre meritum veci, pomenoval subjekt, ktorý za škodu zodpovedá, pričom k označenému dňu objektívne v peniazoch a v jednej sume vyčíslil aj výšku škody. K úprave žaloby došlo v riadnej premlčacej lehote!*

... Keďže návrh na zmenu žaloby s vyššie opísaným obsahom bol súdom 1. stupňa pripustený a v nasledujúcich rokoch sa stal predmetom konania, je neprijateľný a svojvoľný

záver odvolacieho súdu na strane 8 rozsudku o tom, že si sťažovateľ uplatnil kapitalizovaný úrok „ako príslušenstvo pohľadávky“, čo Hospodársky zákonník nepoznal. Popiera a cielene sa tým prekrúca obsah a účel procesného úkonu účastníka konania. To je v rozpore s autonómne vyjadrenou vôľou sťažovateľa.».

Sťažovateľ argumentuje tým, že aj vo svojich ďalších podaniach uviedol, že kapitalizovaný úrok nie je príslušenstvom pohľadávky, ale ide o formu výpočtu ušlého zisku, pričom v sťažnosti uvádza:

«Rozsudkom vo veci samej z 29. júla 2005 súd 1. stupňa návrh zamietol. Jeho odôvodnenie je plné nepresností. Napríklad namiesto 35 percentného kapitalizovaného úroku uvádza 35 percentný úrok z omeškania. Tým vytvára i základ pre budúcu účelovú argumentáciu súdov vyššieho stupňa o nesprávnom petite.

... sťažovateľ si návrhmi na zmenu žaloby opakovane, v dvojročných lehotách uplatnil svoje zákonné právo na spresnenie výšky škody (skutočná škoda a ušlý zisk) v konkrétnej sume. Pravidelnými dvojročnými návrhmi na zmenu žaloby sťažovateľ iba rešpektuje periódu určenú v § 131b ods. 2 HZ. Tieto návrhy na zmenu žaloby nevyvolávajú žiadnu potrebu ďalšieho dokazovania a nevyvíjajú ani inak tlak na hospodárnosť konania. Vyplýva to z toho, že sa nimi nijako nemení totožnosť predmetu konania, nemení sa ani základ uplatnených nárokov, či subjekt, voči ktorému žaloba smeruje.

... odvolací súd založil svoje faktické (skutkové) a právne závery na vymyslených, ako aj na prekrútených odvolacích dôvodoch, či na účelovo zdeformovaných skutkových okolnostiach...

Jadrom odvolacích námietok sťažovateľa bolo to, že napriek dostatočným dôkazom, ktoré predložil, súd 1. stupňa prehliadol, že účet č. 18341-022 odporca zriadil v rozpore so zákonom. Preto tento účet de iure neexistoval. Tak sa stalo, že svoje peniaze získané podnikateľskou činnosťou ukladal na kvázi účet, pričom tieto financie mu odporca ani na výzvu dodnes nevydal... Na absolútnu neplatnosť súd musí prihliadať a musí z nej vyvodzovať dôsledky aj bez návrhu (ex officio).

... Ani jeden z množstva prednesených argumentov a dôkazov vyvracajúcich hmotnoprávne závery súdu 1. stupňa nepreskúmal, nijako sa s nimi ani nevysporiadal. Pritom všetka skutková a právna argumentácia súdu 1. stupňa je v jeho rozhodnutí v rozpore s kľúčovým listinným dôkazom: „Oznámením o otvorení bežného účtu

čs-občanovi v Kčs“ z 24. júla 1990, ktorým sa završovala dohoda, t. j. zmluva o bežnom účte č. 18341-022 medzi bankou a žiadateľom. Ide o esenciálny dôkaz preukazujúci protiprávnosť v konaní odporcu pri otvorení bežného účtu č. 18341-022. Túto listinu napriek jej významu pre meritum veci v zásade prehliadal tak súd 1. stupňa, ako aj odvolací súd.»

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza svoje argumenty, ktorými preukazoval, že zmluva o bežnom účte je absolútne neplatná:

«Zo súvisiacich listinných dôkazov založených v spise, konkrétne zo spoločenskej zmluvy konzorcia [REDAKOVANÉ]... z 9. júla 1990 vyplýva, že na uvedenej adrese malo sídlo práve toto konzorcium, ale nesídlila tam žiadna z fyzických osôb vymenovaných v spoločenskej zmluve konzorcia. Žiadna z fyzických osôb uvedených v spoločenskej zmluve konzorcia [REDAKOVANÉ] sa nevolala [REDAKOVANÉ]. Účet... bol teda zriadený na meno neexistujúcej fyzickej osoby.

... Sťažovateľ do spisu založil verejnú listinu, podľa ktorej [REDAKOVANÉ]... v rozhodujúcom čase nedisponoval živnostenským oprávnením, nebol teda fyzickou osobou oprávnenou na podnikateľskú činnosť podľa § 1 HZ, z tohto dôvodu ani nemal zákonnú legitimáciu na podávanie žiadosti banke, aby mu zriadila bežný účet podľa HZ. Nemohol sa teda nijako stať majiteľom podnikateľského bežného účtu č. 18341-022. Výpismi zo štátom vedených živnostenských verejných zoznamov sťažovateľ v konaní zdokladoval i to, že živnostenské oprávnenie nemali ani ďalšie osoby uvedené v spoločenskej zmluve non subjektu konzorcium [REDAKOVANÉ] ako spoločníci. Takéto oprávnenie mal iba sťažovateľ sám.

... účet otvorila a viedla právnická osoba, ktorá nemala žiadne oprávnenie na zriadenie bežných účtov. Na strane banky, ktorá účet otvorila je v „Oznámení o otvorení bežného účtu“ z 24. júla 1990 namiesto firmy odporcu uvedená [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], čiže centrálna banka... Navyše, pobočky [REDAKOVANÉ] mohli v mene organizácie konať až od 17. júla 1992, kedy boli zapísané do obchodného registra ako odštepne závody (§ 107, § 111 HZ). Takýto záver vyslovil aj najvyšší súd v rozsudku sp. zn. Obdo V 10/97 z 8. októbra 1997.

... Otvorenie bežného účtu č. 18341-022 je neplatné i pre nedostatok dohody v podstatných náležitostiach... V „Oznámení o otvorení bežného účtu“ z 24. júla 1990 celkom absentuje jedna z podstatných náležitostí, t. j. určenie spôsobu odovzdávania príkazov na vykonanie platieb...

Fyzická osoba, ktorá konala menom banky a vyhotovila zmluvu o bežnom účte č. 18341-022 z 24. júla 1990 nedodržala jednu z náležitostí písomnej formy zmluvy (§ 24 HZ). Na tejto listine totiž celkom absentuje riadny podpis... Ani riadny podpis by však neodstránil nedostatok, že fyzická osoba, ktorá „Oznámenie o otvorení bežného účtu“ z 24. júla 1990 opatrla svojou nečitateľnou šifrou, nekonala menom odporcu, ale celkom inej právnickej osoby, konkrétne menom [REDAKOVANÉ] (§ 24f a nasl. HZ).

... na „Oznámení o otvorení bežného účtu“ z 24. júla 1990 nie je uvedený žiadny adresát, nikdy nemohlo byť zákonným spôsobom riadne doručené druhej strane právneho vzťahu. Ani preto nevyvolalo očakávané právne následky...

... V konaní bolo preukázané, že sťažovateľ osobne podával žiadosť o otvorenie bežného účtu u odporcu... Právne je však celkom bezvýznamné, ak by túto žiadosť spolu s ním podávala ďalšia osoba, ktorá nedisponovala živnostenským oprávnením. Takáto osoba by sa majiteľom účtu stať nemohla (§ 1 ods. 1 HZ). Z uvedených príčin patria práva, ktoré sú späté s kvázi účtom č. 18341-022 sťažovateľovi... Pretože súd 2. stupňa sa s argumentmi sťažovateľa nezaoberal a nevysporiadal vôbec, jeho rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Pre úplnosť treba uviesť, že závažné pochybenia odvolacieho súdu v jeho rozhodnutí vyplývajú aj z nekritického kopírovania nepreskúmateľných, tzv. súhrnných skutkových zistení z rozhodnutia súdu 1. stupňa... Skutkový záver súdu 1. stupňa, že bežný účet č. 18341-022 bol riadne otvorený a jeho majiteľom bol [REDAKOVANÉ], s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, nemá oporu v tom, čo v konaní vyšlo najavo. Je výsledkom interpretačnej a aplikačnej ľubovôle. To sa prieči princípom spravodlivého súdneho konania...

Odvolací súd sa ústavne súladnému prieskumu pravých odvolacích námietok vyhol tak, že rozhodoval o vymyslenom predmete odvolania...»

Sťažovateľ ďalej spochybňuje právny záver konajúcich súdov o premlčaní nároku na náhradu škody. Právny záver odvolacieho súdu o začiatku plynutia premlčacej lehoty považuje za nesprávny, pričom uvádza:

«Chybné uvažovanie i nelogickú argumentáciu súdu 2. stupňa dobre odkrýva ničím nepodložená úvaha v prvej vete citovaného textu, že sťažovateľ zo Šale sa oboznámil s obsahom listu odporcu z Bratislavy ešte v ten deň, kedy ho odporca napísal, t. j. 19. 12. 1991. Nepravdivé je tvrdenie, že toto sťažovateľ uviedol v návrhu na začatie konania.

... Predpokladom začatia behu subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty je teda okamih preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si poškodený môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá.

Je nepochybné, že z listu odporcu z 19. 12. 1991, nech už by bol kedykoľvek odoslaný a doručený, sťažovateľ nijako nemohol vyvodit' rozsah škody tak, aby si ju mohol objektívne vyčíslit' a uplatniť na súde.

Ešte jasnejšia je situácia v tom, kedy sa sťažovateľ preukázateľne dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá. Ako to vyplýva z listinných dôkazov v spise, odporca sa v zmluve o zriadení bežného účtu č. 18341-022 z 24. júla 1990 sám označil obchodným menom inej právnickej osoby, a nie firmou, ktorá by zodpovedala jeho obchodnému názvu (§ 5 HZ). Rovnako na žiadnej listine v komunikácii so sťažovateľom, teda ani v liste z 19. 12. 1991, ale ani v účtovnej agende (výpisy z účtu) odporca neuviedol svoj skutočný obchodný názov... Sťažovateľa nikdy neupozornil ani na to, že zaniká a od 1. apríla 1992 dochádza k právnenému nástupníctvu... sťažovateľ sa až z listu registrového súdu v roku 1999 dozvedel, že obchodný názov banky uvedený v zmluve o zriadení bežného účtu v znení „

je nezmyselnou skomoleninou... Subjekt uvedený v zmluve z 24. júna 1990, i v liste z 19. decembra 1991 za škodu nezodpovedal nikdy, žaloba voči nemu by bola zjavne neúspešná. Až keď sa z listu registrového súdu v roku 1999 sťažovateľ dozvedel presný obchodný názov banky, ktorá za škodu zodpovedá, na pojednávaní dňa 14. augusta 2000 upravil označenie odporcu a zmenil petit žalobného návrhu.

Rozhodujúcim dňom pre určenie začiatku plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty bol 30. jún 1999, kedy sťažovateľovi pošta doručila oznam z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I č. 1200/99 z 24. júna 1999 (ďalej aj „oznam z obchodného registra“). Z tejto verejnej listiny sa juristicky uznávaným spôsobom preukázateľne dozvedel, kto za škodu zodpovedal pôvodne, a z oznamu z obchodného registra sa dozvedel aj o právnom nástupcovi pôvodného zodpovedného. Dozvedel sa teda i tom, kto za škodu zodpovedá po sukcesii od 1. apríla 1992. Je evidentné, že subjektívna dvojročná premlčacia lehota začala s ohľadom na uvedené plynúť 1. júla 1999, pričom lehota na uplatnenie práva na náhradu skutočnej škody vypršala 1. júla 2001...

Z dôvodu, že HZ, na rozdiel napríklad od Občianskeho zákonníka, nepoznal príslušenstvo pohľadávky, ušlý zisk, ktorý vzniká a denne narastá pokračujúcim porušovaním tej istej právnej povinnosti treba považovať za rad samostatných nárokov so samostatným osudom, čiže aj so samostatným behom lehôt premlčania... ak sa sťažovateľ dozvedel o pravej identite škodcu z oznamu z obchodného registra 30. júna 1999 a žalobu kvalifikovane upravil v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty 14. augusta 2000, s ohľadom na 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu uvedenú v § 131b ods. 2 HZ žiadny jeho nárok, ktorý existoval vo vzťahu ku kvázi účtu č. 18341 -022 od roku 1990 nemôže byť premlčaný. Hoci zo žaloby sťažovateľa vyplýva, že jeho pohľadávka v časti ušlého zisku sa vytvárala denne od 12. októbra 1990, pričom značná časť tejto pohľadávky vznikla až po 31. máji 1994 (kedy bola podaná žaloba), odvolací súd tým, že potvrdil rozsudok súdu 1. stupňa s poukazom na 19. december 1991 ako začiatok plynutia lehoty premlčania, sťažovateľovu pohľadávku de facto zamietol ako neštruktúrovaný celok. Takýmto spôsobom odvolací (taktiež prvostupňový) súd s odkazom na premlčanie zamietol aj tie časti pohľadávky, ktoré ako nároky so samostatným osudom ešte ani neexistovali. Odvolací súd neodôvodnil, ako mohol v právnej veci, v ktorej aplikuje Hospodársky zákonník vzťahnúť lehotu premlčania z roku 1991 na nároky, ktoré vznikli a boli uplatnené v súlade so zákonom o mnoho rokov neskôr. Preto je jeho rozhodnutie nezákonné.»

Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 19. júna 2014 zamietol návrh na zmenu návrhu (žaloby) zo 14. októbra 2010

a z 1. augusta 2013 z «dôvodu hospodárnosti konania /aj v nadväznosti na premlčanie nároku/...

Zamietnutím návrhu na zmenu žaloby odvolací súd odňal navrhovateľovi možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach zaručuje a ktoré si v odvolacom konaní uplatnil. Treba vysloviť, že zákonnou podmienkou (ne)prípustnosti zmeny žaloby nie je ani kritérium hospodárnosti, ani otázka premlčania, podľa ktorých návrh na zmenu žaloby z 1. augusta 2013 súd 2. stupňa posudzoval...

Podľa § 95 ods. 2 OSP súd nepripustí zmenu návrhu iba v prípade, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu, alebo, ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. Tieto zákonné podmienky neboli prekážkou prípustnosti zmeny žaloby ani v roku 2000, ani v roku 2001. Odvtedy sa v merite veci hmotnoprávne v zásade nič nezmenilo. Odvolací súd nijako nevysvetlil, z akých príčin nemôžu byť výsledky doterajšieho konania podkladom pre konanie o zmenenom návrhu v tom istom spore, v ktorom je uplatňovaná tá istá náhrada škody vznikajúca a narastajúca pokračujúcim porušovaním tej istej právnej povinnosti tým istým subjektom, v roku 2014. Nevyložil, či pripustením zmeny návrhu by hrozila napríklad zmena vecne príslušného súdu.».

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľ uvádza:

«Pretože HZ nepoznal príslušenstvo pohľadávky, hodnota predmetu sporu narastá v zásade každým pribúdajúcim dňom. Systematickými aktualizáciami petitu však sťažovateľ nijako nemení totožnosť predmetu, ktorý si uplatnil v riadnej premlčacej lehote už v konaní pred krajským súdom a nemení ani základ uplatnených nárokov, či subjekt, voči ktorému žaloba smeruje. To znamená, že sťažovateľ svojimi aktualizáciami petitu s ohľadom na hmotné právo zotráva stále na pohľadávke, ktorej sa domáhal už v konaní pred súdom 1. stupňa, iba ju (pri rešpektovaní špecifik HZ) rozširuje o časť ušlého zisku akumulovanej v perióde podľa § 131b ods. 2 HZ.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu, ktorá je koherentná s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, pohľadávka, o ktorej možno s rozumným stupňom istoty tvrdiť, že je tu prinajmenšom „legitímna nádej“ na jej zhodnotenie predstavuje majetok

podľa čl. 20 ústavy a čl. 1 Protokolu č. 1 dohovoru. V danom prípade pohľadávku, ktorá má jadro vo výnosoch zo zákonne vykonávanej podnikateľskej činnosti sťažovateľa, a ktorá vyplýva z relevantne preukázaného, rozsiahleho porušenia právnej povinnosti odporcom už pri zriadení zmluvy o bežnom účte, na ktorej priznanie má sťažovateľ legitímnu nádej za splnenia zákonných podmienok (v konaní o náhradu škody) možno podradiť pod pojem majetok, resp. vlastnícke právo.»

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo (sťažovateľa)... podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...; ako aj jeho základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Protokolu č. 1 Dohovoru... bolo postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 1 ObdoV 17/2014 a uznesením sp. zn. 1 ObdoV 17/2014 z 26. novembra 2015... a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 3 Obo 41/2013 a rozsudkom sp. zn. 3 Obo 41/2013 z 19. júna 2014... porušené.

... Zrušuje sa uznesenie sp. zn. 1 ObdoV 17/2014 z 26. novembra 2015. Zrušuje sa aj rozsudok sp. zn. 3 Obo 41/2013 z 19. júna 2014 a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolaciemu, aby znovu konal a rozhodol.

... Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy konania (sťažovateľovi)... na účet jeho právneho zástupcu... do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhodol o dočasnom opatrení, pričom uvádza:

«S poukazom na to, čo bolo uvedené vyššie žiadame Ústavný súd Slovenskej republiky, aby predbežným opatrením nariadil, že: „Vykonateľnosť napadnutého právoplatného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ObdoV 17/2014 z 26. novembra 2015, ktorým bola vedľajším účastníkom 1.) 2.) 3.) na strane odporcu

priznaná náhrada trov dovolacieho konania v celkovej výške 13 095,33 eur sa odkladá do okamihu právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o tejto ústavnej sťažnosti.»

Predsedníčka najvyššieho súdu sa k sťažnosti sťažovateľa vyjadrila v prípise č. KP 3/2016-49 Nobs 69/2016 zo 4. augusta 2016, v ktorom len zhrnula doterajší priebeh konania. Uviedla, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu nebolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 a čl. 14 dohovoru, avšak tento právny názor nijako neodôvodnila.

Vzhľadom na obsah vyjadrenia predsedníčky najvyššieho súdu – na absenciu akejkolvek odôvodnenej argumentácie týkajúcej sa sťažnosti sťažovateľa, ústavný súd toto vyjadrenie nedoručoval sťažovateľovi.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 19. júna 2014

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Ústavný súd v prípade sťažovateľa vychádzal zo svojej judikatúry (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), podľa ktorej lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Sťažovateľ podal dovolanie, o ktorom dovolací súd rozhodol, že nie je prípustné. V súlade s už ustálenou judikatúrou ústavného súdu nemožno však sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní preskúmal tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 19. júna 2014 v spojení s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu z hľadiska toho, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú.

Najvyšší súd ako odvolací súd v napadnutom rozsudku z 19. júna 2014, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu z 29. júla 2005 a zamietol návrh na zmenu žaloby, uviedol:

„Predmetom odvolacieho konania je navrhovateľom právo navrhovateľa na náhradu škody s príslušenstvom vo výške 3 416 523,93 eur /102 926 200 Sk/, ktorá mu mala vzniknúť porušením povinnosti zo strany odporcu. Porušenie povinnosti odporcom vidí v tom, že ním

navrhnutú a realizovanú blokádu bežného účtu č. 18341-022 dňa 19. 12. 1991 zrušil. O tejto skutočnosti bol navrhovateľ písomne informovaný, čo vyplýva i z podaného návrhu.

Odporca v konaní popieral dôvodnosť žaloby a namietal premlčanie nároku.

Predpokladom nároku na náhradu škody podľa § 145 Hosp. Z. je protiprávny úkon t. j. porušenie záväzku alebo inej právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením záväzku alebo inej právnej povinnosti a zavinenie, pričom dôkazné bremeno preukázať príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti je na poškodenom. Protiprávnosť sa skúma so zreteľom na rozpor určitého konania s objektívnym právom, ide teda o porušenie konkrétneho záväzkového vzťahu alebo inej právnej povinnosti, ktorá je obsahovou zložkou konkrétneho záväzkového právneho vzťahu alebo inej právnej povinnosti ustanovenej priamo právnym predpisom. Vznik škody je ďalším predpokladom nároku, ktorá predstavuje majetkovú ujmu vyjadriteľnú v peniazoch a v peniazoch nahraditeľnú. Škodou je to, o čo sa majetok poškodeného zmenšil škodnou udalosťou. Ďalším predpokladom nároku na náhradu škody je príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a zavinenie.

V prvostupňovom konaní súd vyslovil, že bežný účet č. 18341-022 bol vedený na [REDAKOVANÉ] s tým, že navrhovateľ mal k účtu dispozičné právo, teda majiteľom bola iná osoba než navrhovateľ. Z obsahu spisu bolo zistené, že tento skutkový záver vyslovený súdom prvého stupňa je správny. Súd prvého stupňa návrh zamietol z dôvodu právom vznesenej námietky premlčania.

Podstata premlčania spočíva v uplynutí zákonnej doby bez toho, že by oprávnený právo vykonal, hoci tak mohol urobiť. Konkrétnym účinkom premlčania je, že povinnému vzniklo oprávnenie dovolať sa premlčania a tým spôsobiť zánik možnosti domôcť sa s úspechom na súde premlčaného práva oprávneným. Ak povinný uplatní na súde námietku premlčania ako jeho práva vyplývajúceho mu zo zákona, je súd povinný na takúto námietku prihliadať a nemôže premlčané právo priznať. Predmetom konania je právo na náhradu škody, ktorú navrhovateľ vyvodzuje z postupu odporcu, ktorý zrušil blokáciu bankového účtu, ku ktorému mal síce dispozičné právo, ale nebol majiteľom účtu.

Všeobecná premlčacia lehota podľa Hosp. zákonníka je dva roky a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť prvý raz, teda podaním na súde. Prvou možnosťou vykonania

takéhoto práva, je okamih, keď oprávnený /veriteľ/ mohol o splnenie požiadať t. j. deň nasledujúci po dni, keď vzniklo právo na uplatnenie nároku.

Podľa ust. § 131b ods.2 Hosp. Z. je premlčacia lehota práva na náhradu škody dva roky a začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Právo na náhradu škody sa však premlčí najneskôr za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Toto ustanovenie kumuluje subjektívnu lehotu /2 ročná/, ktorá začína plynúť pri splnení dvoch podmienok, a to vedomosť o škode a kto za ňu zodpovedá a objektívnu lehotu /10 ročná od vzniku škodovej udalosti/, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený o škode dozvedel.

V predmetnej veci nebolo spochybnené, že navrhovateľ mal vedomosť o tom, že ním uplatnená blokáda sporného účtu č. 18341-022 bola odporcom zrušená, o ktorej skutočnosti sa dozvedel dňa 19. 12. 1991, čo v konečnom dôsledku vyplýva i z jeho návrhu na začatie konania, v ktorom navrhovateľ udáva, že týmto dňom mu bolo oznámené, že blokáciu bežného účtu odporca zrušil. Navrhovateľ návrh uplatnil na súde dňa 31. 05. 1994 /osobne, ako to vyplýva z prezentačnej pečiatky na prvej strane prvopisu návrhu/, teda nesporne po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty podľa § 131b ods.2 Hosp. Z. /lehota uplynula 20. 12. 1993/, ako úspešne namietal odporca.

Navrhovateľ v konaní namietal, že odporca nárok uznal a v odvolaní v súvislosti s premlčaním poukázal aj na svoje podanie zo dňa 14. 08. 2000 /na č. l. 243/. Vo svojom stanovisku k vyjadreniu odporcu zo dňa 12. 05. 2011 zotrval na svojom stanovisku, že žaloba bola podaná v lehote.

V odvolaní poukázal na to, že odporca svoj záväzok podľa § 132 ods. 1 Hosp. Z. uznal listom zo 06. 12. 1991.

Podľa § 131b ods. 6 Hosp. Z. ak právo povinný subjekt uznal, je premlčacia lehota desaťročná a plynie odo dňa uznania, ak sa však v uznaní uviedla lehota na plnenie, plynie premlčacia lehota odo dňa, keď uplynula táto lehota.

Odvolačí súd po preskúmaní podania odporcu zo 06. 12. 1991 dospel k záveru, že nemá náležitosti uznania záväzku tak, ako to predpokladá ust. § 132 ods. 1 Hosp. Z. v nadväznosti na predĺženie premlčacej lehoty v súvislosti s uznávacím úkonom. Toto podanie je len oznámením o uskutočnení blokácie účtu č. 18341-022 s odporúčením v súvislosti s predmetným účtom.

V predmetnej veci teda k uznaniu nároku na náhradu škody zo strany odporcu nedošlo. V konaní nebol prezentovaný žiadny iný dôkaz, ktorý by naplňal znaky uznania záväzku tak, ako to predpokladá ust. § 132 Hosp. Z.

Navrhovateľ v priebehu konania opakovane rozširoval návrh na začatie konania, pričom podania zdôvodňoval kapitalizáciou úrokov. Podaním zo dňa 14. 10. 2010 rozšíril návrh na začatie konania na sumu 55 556,214 eur, ktorému návrhu odvolací súd nevyhovел uznesením zo dňa 7. júna 2011. Opätovne návrh rozšíril podaním zo dňa 01. 08. 2013 na sumu 150 646 353 eur s kapitalizovaným úrokom 35 %.

Pokiaľ ide o kapitalizovaný úrok, ktorý navrhovateľ uplatňuje spolu s náhradou škody, odvolací súd vyslovil, že ide o vzťah posudzovaný podľa Hospodárskeho zákonníka, ktorý pojem kapitalizovaný úrok nepozná, ani úrok z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky.

Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez tohto, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania /poukázal na IV. ÚS 115/03 zo dňa 03. 07. 2003/. Obdobným spôsobom pristupuje k rozsahu a obsahu odôvodnenia aj Európsky súd pre ľudské práva /rozsudok vo veci Garcíá Ruitz proti Španielsku/. Poukázal na odôvodnenia z uvedeného rozsudku, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody na ktorých sa zakladajú. Čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument.

K ustanoveniu § 157 ods. 2 O. s. p. zároveň udáva, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je nesporne tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ale prípadná vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe /pri inak správnom rozhodnutí/ nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnu intenzitou smerujúcou k porušeniu práv /napr. III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 46/08/.

Vzhľadom na to, že nárok uplatnený v žalobe bol správne posúdený ako oneskorene podaný, teda po uplynutí zákonnej premlčacej lehote, nebol dôvod sa zaoberať ďalšími tvrdeniami v odvolaní.

Podľa § 95 ods. 1, 2 O. s. p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

Zmena žaloby ako dispozičný úkon účastníka je viazaná na súhlas súdu, ktorý zmenu žaloby vždy posudzuje so zreteľom na hospodárnosť konania. Zásada hospodárnosti konania je jedna z vedúcich zásad sporového konania a prejavuje sa v konkrétnej rozhodovacej činnosti súdu. Odvolací súd návrh na zmenu žaloby zamietol z dôvodu hospodárnosti konania /aj v nadväznosti na premlčanie nároku/.

Ústavný súd pri preskúmvaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd preto (napriek tomu, že sa sťažovateľ nedomáha vyslovenia porušenia v sťažnosti označených práv relevantným rozhodnutím krajského súdu) preskúmal aj rozsudok krajského súdu sp. zn. 33 Cb 178/1995 z 29. júla 2005, ktorým tento zamietol návrh sťažovateľa. V rozsudku krajský súd v prvom rade poukázal na skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z podaní účastníkov a z vykonaného dokazovania:

«Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 31. 5. 1994 domáhal voči odporcovi zaplattenia náhrady škody vo výške 1.182.493,98 Sk s úrokom z omeškania vo výške 21,04 % p. a. od 20. 1. 1992 až do zaplattenia. Podaním zo dňa 14. 8. 2000 upravil navrhovateľ výšku náhrady škody na 102.926.200,- Sk s úrokom z omeškania 35 % p. a. od 1. 1. 2001 až do zaplattenia. Súd zmenu návrhu pripustil.

Odporca vo vyjadrení k návrhu uviedol, že bežný účet č. 18341-022 bol otvorený vo [REDAKOVANÉ], na meno [REDAKOVANÉ], s dodatkom „[REDAKOVANÉ] Prostredníctvom tohoto účtu sa mal vykonávať platobný styk konzorcia a majiteľom účtu bol [REDAKOVANÉ] a oprávnené disponovať

s účtom mali podľa podpisových vzorov [REDACTED] a [REDACTED]. [REDACTED] ako majiteľ účtu dňa 12. 12. 1991 požiadal pobočku o zmenu podpisových vzorov k bežnému účtu a to na základe Kolégia spoločníkov dňa 21. 11. 1991, podľa ktorej bol navrhovateľ vylúčený z konzorcia a rozhodnutím spoločníkov mu bolo odňaté aj právo disponovať s bežným účtom. Na základe tejto žiadosti odporca neumožnil disponovať s účtom navrhovateľovi. Nakoľko odporca neporušil žiadnu svoju povinnosť a jeho povinnosťou bolo akceptovať žiadosť [REDACTED] ako majiteľa účtu na zmenu podpisových vzorov, odporca preto neporušil žiadnu právnu povinnosť a preto neexistuje žiadna príčinná súvislosť medzi konaním odporcu s údajnou škodou navrhovateľa, t. j. nie sú dané základné zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti banky za škodu. Odporca vo svojom písomnom podaní ďalej vznáša námietku premlčania podľa § 131b Hospodárskeho zákonníka, a preto žiada návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť.

Súd z predložených písomných dokladov a z prednesov účastníkov na pojednávaní zistil, že dňa 9. 7. 1990 bola prijatá spoločenská zmluva konzorcia – Konzorcium [REDACTED], ktorého spoločníkmi boli [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]. Účelom tohto konzorcia bola príprava, propagácia a samotná realizácia filmársko-jachtárskej medzinárodnej expedície spočívajúcej v plavbe cez Atlantik vrátane zabezpečenia hospodárskych aktivít zameraných na získanie finančných prostriedkov potrebných na realizáciu plavby. Na základe žiadosti [REDACTED] a navrhovateľa bol založený u odporcu účet č. 18341-022 s podpisovým právom [REDACTED] a navrhovateľa.

Navrhovateľ písomne dňa 1. 1. 1991 požiadal odporcu o zablokovanie uvedeného účtu. Odporca realizoval zablokovanie tohoto účtu avšak podľa oznámenia [REDACTED], ktorý bol majiteľ účtu odporca oznámil navrhovateľovi, že došlo k zablokovaniu uvedeného účtu na základe žiadosti majiteľa účtu, pretože došlo k vylúčeniu navrhovateľa z konzorcia.

Navrhovateľ v priebehu konania podaním zo dňa 14. 8. 2000 upravil výšku škody na čiastku 102.926.200,- Sk. Odôvodňuje výšku tejto škody, tým, že navrhovateľovi odporca neumožnil disponovať s finančnými prostriedkami na uvedenom účte a zmaril

navrhovateľovi jeho podnikanie. Súd na pojednávaní konanom dňa 14. 8. 2000 pripustil zmenu návrhu.

Súd konštatuje, že v danom prípade posudzuje navrhovateľov návrh na náhradu škody podľa Hospodárskeho zákonníka platného od 1. 5. 1990.

Navrhovateľ vo svojom návrhu uvádza, že dňa 1. 11. 1991 požiadal písomne o zablokovanie účtu č. 18341-022, pretože zo strany [REDAKOVANÉ] dochádza i k neoprávnenému čerpaniu z tohoto účtu. Súd zistil, že bol založený bežný účet č. 18341-022 s názvom [REDAKOVANÉ] - „[REDAKOVANÉ]“ s právom dispozície s účtom navrhovateľom a [REDAKOVANÉ]. Odporca dňa 6. 12. 1991 oznámil navrhovateľovi, že uskutočnil požadovanú blokáciu účtu. Listom odporcu zo dňa 19. 12. 1991 oznámil odporca navrhovateľovi že neakceptuje zablokovanie účtu a právo nakladať s ním priznáva [REDAKOVANÉ] na základe ním predloženej zápisnice zo zasadnutia konzorcia zo dňa 21. 11. 1991.»

Následne krajský súd v rozsudku uviedol tieto právne závery:

«V danom prípade je potrebné uviesť, že konzorcium je združenie osôb na vykonávanie jedného alebo viacerých prípadov na spoločný účet. Konzorcium sa nezapisuje do podnikového registra (§ 106za Hospodárskeho zákonníka). Z uvedeného vyplýva, že konzorcium nie je právnickou osobou, teda subjektom práv a povinností. Z uvedeného vyplýva, že majiteľom účtu bol [REDAKOVANÉ], a zároveň právo dispozície s účtom má navrhovateľ a [REDAKOVANÉ]. Zo žiadneho z dokladov založených navrhovateľom do spisu nevyplýva, že by finančné prostriedky, ktoré boli zaslané na uvedený účet boli jeho finančnými prostriedkami, i keď on ako jediný spoločník „[REDAKOVANÉ]“ mal podnikateľské oprávnenie.

Podľa § 145 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka, organizácia, ktorá inej organizácii spôsobila škodu porušením záväzku, alebo inej právnej povinnosti je povinná škodu nahradiť.

V danom prípade navrhovateľ nepreukázal, že by došlo ku škode spôsobenej mu odporcom, pretože úprava § 145 ods. 1 nadväzuje na § 145 ods. b/ a tu sa uvádza, že škodu spôsobila organizácia, ak ju v rámci plnenia úloh spôsobili tí, ktorí plnili jej úlohy. Sú to predovšetkým pracovníci. V danom prípade navrhovateľ ďalej tvrdí, že zmluva

o bežnom účte, ktorá vznikla prijatím žiadosti [REDACTED] o otvorení účtu je neplatná z dôvodu nedostatku právnej subjektivity banky, ktorý vyplýva z jej označenia v oznámení o otvorení bežného účtu dňa 24. 7. 1990, pretože na záhlaví tlačiva bolo označenie „ [REDACTED] [REDACTED]“, toto je však opravené pečiatkou s textom „ [REDACTED] [REDACTED]“.

Ako vyplynulo z výpisu obchodného registra dňa 19. 2. 1990 na základe Uznesenia Obvodného súdu Bratislava I., boli v podnikovom registri zapísané pobočky odporcu, medzi nimi aj [REDACTED]. V tomto prípade bola daná spôsobilosť uzavrieť odporcom zmluvu o bežnom účte.

Podľa § 131b ods. 2 Hospodárskeho zákonníka premlčacia lehota práva na náhradu škody je dva roky a začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Právo na náhradu škody sa však premlčí najneskôr za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, keď škoda vznikla.

Navrhovateľ si uplatnil nárok na náhradu škody dňa 31. 5. 1994 a subjektívna premlčacia lehota podľa názoru súdu začala navrhovateľovi plynúť dňa 19. 12. 1991, t. j. dňom doručenia listu pobočky banky, ktorým mu odporca oznámil, že z účtom je oprávnený disponovať [REDACTED]. Týmto dňom sa navrhovateľ dozvedel, kto za škodu zodpovedá.

Vzhľadom na tú skutočnosť, že došlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, pretože o výške škody a o osobe, ktorá mu ju mohla spôsobiť sa dozvedel dňa 19. 12. 1991, súd návrh navrhovateľa zamietol.»

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v spojení s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 19. júna 2014. Sťažovateľ v tejto časti sťažnosti predovšetkým vyjadruje svoj nesúhlas s tým, ako krajský súd a najvyšší súd ako odvolací súd právne posúdili vec samu. V sťažnosti uvádza rozsiahlu argumentáciu, ktorou prezentuje svoje právne posúdenie rozhodujúcich skutočností. V tomto smere uvádza, že zmluva o bežnom účte je neplatná, a považuje za relevantné, že v rámci konzorcia – [REDACTED] mal jedine on podnikateľské oprávnenie.

Spochybňuje tiež spôsobilosť odporcu, tak ako bol vymedzený napr. v oznámení o otvorení bežného účtu z 24. júla 1990 uzatvoriť zmluvu o bežnom účte. Rovnako tak spochybňuje právny záver konajúcich súdov o premlčaní nároku na náhradu škody. Uvádza, že premlčacia doba nemohla začať plynúť od 19. decembra 1991 – oznámením o zrušení blokácie účtu, pričom uvádza, že začala plynúť až doručením oznámenia registrového súdu. Sťažovateľ tiež namieta, že konajúce súdy ním pravidelne kapitalizovaný úrok považovali za príslušenstvo pohľadávky (úrok z omeškania), hoci on týmto spôsobom vyčísl'oval ušlý zisk.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu vyplýva predovšetkým záver o začiatku plynutia premlčacej lehoty – t. j. od 19. decembra 1991. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku vysvetlil, z akého dôvodu považoval tento okamih za moment začatia plynutia premlčacej doby. Vysporiadal sa s odvolacou argumentáciou sťažovateľa, podľa ktorej premlčacia doba mala byť 10-ročná vzhľadom na uznanie nároku odporcom, ku ktorému malo dôjsť v podaní zo 6. decembra 1991, kedy odporca sťažovateľovi oznámil, že zablokoval špecifikovaný účet na jeho žiadosť. Najvyšší súd vysvetlil, z akých dôvodov toto podanie nepovažoval za uznanie nároku, na základe čoho následne nemožno od uvedeného okamihu odvodzovať začiatok plynutia premlčacej lehoty a tiež jej trvanie. Konajúce súdy sa vo svojich rozsudkoch vysporiadali s otázkou majiteľa špecifikovaného účtu, relevancie výlučného živnostenského oprávnenia u sťažovateľa.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a odôvodnenia rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že najvyšší súd odôvodnil svoj rozsudok primeraným spôsobom, jednotlivé skutkové zistenia vyplývajú z vykonaných dôkazov, právne hodnotenie a právne závery sú logické a predstavujú jeden z možných spôsobov právneho posúdenia zisteného skutkového stavu. Toto právne posúdenie je založené na primeranej aplikácii a výklade príslušných ustanovení zákona č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník v znení neskorších predpisov. Predmetný výklad citovaných ustanovení je logický, najvyšší súd svoje závery primerane odôvodnil, nemožno ich teda považovať za zjavne neodôvodnené a arbitrárne.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa, možno konštatovať, že sú výlučne výrazom odlišného právneho hodnotenia zisteného skutkového stavu. Odlišné právne hodnotenie skutkového stavu je klasickým východiskom sporového konania, kde v súdnom konaní proti sebe stoja účastníci konania, ktorí majú odlišný a protichodný názor na vzniknutú skutkovú situáciu, ktorá spravidla vyplýva zo zmluvného vzťahu medzi sporovými stranami. Súd, ktorý rozhoduje spor účastníkov konania, pri rozhodnutí v prospech jedného z účastníkov rozhodne v zásade aj v súlade s právnym názorom úspešného účastníka, teda spravidla v rozpore s právnym názorom neúspešného účastníka (porovnaj m. m. IV. ÚS 135/2012). Skutočnosti, ktoré sťažovateľ uvádza v sťažnosti, sú podľa názoru ústavného súdu výrazom výlučne odlišného právneho názoru sťažovateľa na predmet sporu. Sťažovateľom uvádzané skutočnosti nijako neindikujú také pochybenia v postupe najvyššieho súdu v napadnutom konaní a v jeho rozsudku, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa zamietnutia návrhu na zmenu návrhu, prípadne právnej kvalifikácie kapitalizovaného úroku ako príslušenstva pohľadávky konajúcimi súdmi, tieto ústavný súd neposudzoval vzhľadom na ústavnú udržateľnosť záveru konajúcich súdov o premlčaní nároku sťažovateľa.

Ústavný súd nezistil ani také skutočnosti, ktoré by mohli viesť k záveru o porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konšatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo

práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu z 19. júna 2014 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu v spojení s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad príslušných ustanovení Hospodárskeho zákonníka najvyšším súdom ako odvolacím súdom v spojení s krajským súdom ako súdom prvého stupňa takéto nedostatky nevykazuje.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 26. novembra 2015

Najvyšší súd napadnutým uznesením z 26. novembra 2015 odmietol dovolanie sťažovateľa. V uznesení poukázal na doterajší priebeh konania, na jednotlivé rozhodnutia konajúcich súdov, na dovolaciu argumentáciu sťažovateľa, na vyjadrenie vedľajších účastníkov. Najvyšší súd skúmal prípustnosť dovolania podľa § 238 OSP, pričom uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením z 25. apríla 2013 č. k. 1 OboV/33/2011-598 zrušil rozsudok odvolacieho súdu zo 07. júna 2011 č. k. 3 Obo/53/2010-465 a č. k. 3 Obo/53/2010-385, keďže odvolací súd rozhodol o inom predmete konania, čím sa napadnutý rozsudok stal nepreskúmateľný. Teda dovolací senát vyslovil svoj právny názor týkajúci sa výšky predmetu konania (náhrady škody), ktorý

odvolací súd vo svojom novom rozhodnutí akceptoval. Dovolací súd dospel k názoru, že prípustnosť dovolania nie je daná ani podľa § 238 ods. 2 O. s. p.

... prípustnosť dovolania nie je daná podľa ust. § 238 ods. 1, 2 a 3 O. s. p.“

Následne najvyšší súd poukázal na dovolaciu argumentáciu sťažovateľa a skúmal, či je naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP, pričom uviedol:

„Navrhovateľ v dovolaní namietal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nedostatočne napĺňa náležitosti vyžadované podľa ust. § 157 ods. 2 O. s. p., napadnutý rozsudok je zmätočný, arbitrárny a nepresvedčivý. Tiež mal zato, že odvolací súd sa nedostatočne zaoberal odvolacími dôvodmi, ktoré vzniesol navrhovateľ vo svojom odvolaní...

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd nie je povinný sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkom konania. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) a účastníkovi konania musí dať odpoveď na zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny

základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. Ú S 115/03 č. 313/2004).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., toto ustanovenie sa primerane použije aj na uznesenie (§ 167 ods. 2 O. s. p.). Toto ustanovenie sa primerane uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211, § 219 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní teda nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. Ú S 78/05).

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle uvedených zákonných ustanovení.“

Najvyšší súd preskúmal aj ďalšiu dovoláciu argumentáciu sťažovateľa, pričom uviedol:

„Navrhovateľ v dovolaní namieta, že odvolací súd nepreskúmal dôkazy vyvracajúce hmotnoprávne závery súdu prvého stupňa ako aj skutočnosť, že dovolateľ disponujúc v rozhodnom čase živnostenským oprávnením spĺňal všetky zákonné predpoklady na to, aby sa stal majiteľom bežného účtu v banke zriadenom podľa Hospodárskeho zákonníka, rovnako namieta, že oporu nemá skutkový záver súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, že bežný účet č. 18341-022 bol riadne otvorený a jeho majiteľom bol [REDAKOVANÉ]. V dovolaní namieta dovolateľ aj spôsob, akým sa odvolací súd vysporiadal s otázkou premlčania a nesúhlasí ani s rozhodnutím odvolacieho súdu, pokiaľ ide o zamietnutie návrhu na zmenu žaloby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k uvedeným námietkam navrhovateľa uvádza, že v tomto prípade sa námietky navrhovateľa týkajú právneho posúdenia. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1

písm. f) O. s. p., pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či konanie nie je postihnuté inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), keďže iná vada je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad v prejednávanej veci však nejde.

K námietke dovolateľa ohľadne nepreskúmania dôkazov a následne nesprávneho právneho posúdenia veci... Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia navrhovateľa boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvyšš vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádzalo do úvahy až vtedy, ak by dovolanie bolo procesné prípustné, ale o takýto prípad v danej veci nejde.“

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa zamietnutia návrhu na zmenu návrhu odvolacím súdom, najvyšší súd uviedol:

„Navrhovateľ v dovolaní namietal, že nebol dôvod pre postup odvolacieho súdu, ktorým zamietol jeho návrh na zmenu petitu, keďže výsledky doterajšieho konania mohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu týkajúcom sa rozširovania návrhu na začatie konania, ktorý odvolateľ zdôvodňoval, že ide o kapitalizáciu úroku. Odvolací súd správne vyhodnotil a posúdil návrh odvolateľa na rozšírenie návrhu podľa Hospodárskeho zákonníka, ktorý pojem kapitalizovaný úrok nepozná, rovnako ani úrok z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky. Dovolací súd

poukazuje na skutočnosť, že ak by odvolací súd rozhodol o niečom, o čom nebolo rozhodnuté súdom prvého stupňa, došlo by k porušeniu vecnej príslušnosti súdu. Takýto postup by bol v rozpore aj s koncentračnou zásadou čoraz významnejšie presadzovanou v občianskom súdnom konaní.

Dovolací súd preto dovolanie dovolateľa vo vzťahu k zamietnutiu návrhu na rozšírenie návrhu odmietol, keďže v predmetnej veci voči tomuto výroku odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. f/ O. s. p.), resp. dovolací súd nie je funkčne príslušným, aby rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (§ 10a ods. 2 O. s. p.).“

Najvyšší súd ako dovolací súd sa vysporiadal aj s návrhom sťažovateľa na zmenu návrhu, pričom uviedol:

„Dovolateľ podaním došlým na dovolací súd 31. júla 2015 aktualizoval návrh výroku rozhodnutia tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi škodu 274 553 256 eur s kapitalizovaným úrokom 35 % p. a. od 31. júla 2015 do zaplatenia.

Dovolací súd návrh na zmenu petitu zamietol z týchto dôvodov:

1.) Podľa ust. § 243c O. s. p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné, ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

2.) Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolací súd pri svojom rozhodnutí o zmene návrhu vychádzal z vyššie uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, keďže predmetom dovolania môže byť len právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa, dovolací súd konštatoval, že predmetom odvolacieho konania vedeného na odvolacom súde pod sp. zn. 3 Obo/41/2013 medzi označenými účastníkmi konania bola náhrada škody 3 416 523,93 eur. O tomto predmete bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom odvolacieho súdu zo dňa 19. júna 2014 pod sp. zn. 3 Obo/41/2013. Preto dovolací súd môže rozhodovať o dovolaní dovolateľa len v intenciách rozhodnutia právoplatného rozsudku odvolacieho súdu, teda o výške škody, ktorá bola predmetom odvolacieho konania.

Návrh dovolateľa na zmenu návrhu týkajúcu sa výšky škody dovolací súd musel zamietnuť, keďže Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 243c možnosť pripustiť zmenu

návrhu v dovolacom konaní dovolaciemu súdu neumožňuje a pripustenie takejto zmeny by znamenalo porušenie zákona.“

K náhrade trov dovolacieho konania najvyšší súd uviedol:

„O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že právo na ich náhradu vzniklo odporcovi a vedľajším účastníkom na strane odporcu. Keďže odporcovi trovy dovolacieho konania nevznikli, dovolací súd mu ich nepriznal. Vedľajším účastníkom na strane odporcu trovy dovolacieho konania vznikli titulom trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Tarifná odmena za 1 úkon právnej pomoci – vyjadrenie sa k dovolaniu navrhovateľa vo výške 7 259,09 eur je znížená v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o 50 %, keďže právny zástupca zastupoval troch vedľajších účastníkov, čo predstavuje čiastku 3 629,55 eur + režijný paušál 8,04 eur + 20 % DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., čo je 727,52 eur. Odmena advokáta a režijný paušál spolu s DPH za zastupovanie 1 osoby predstavuje 4 365,11 eur a za zastupovanie troch osôb trovy právneho zastúpenia predstavujú celkovú výšku 13 095,33 eur.“

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 26. novembra 2015. Vo svojej argumentácii poukazuje na to, že v dovolaní namietal dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP na tom základe, že odvolací súd v spojení so súdom prvého stupňa nedostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia. Namieta, že najvyšší súd ako dovolací súd v uznesení z 25. apríla 2013 považoval nedostatočné odôvodnenie za dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP, pričom v tomto prípade posúdil túto skutočnosť odlišne. Sťažovateľ namieta rozhodnutie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu o zamietnutí návrhu na zmenu návrhu, a to skutočnosť, že najvyšší súd rozhodol z iných ako zákonných dôvodov, rovnako aj to, že najvyšší súd mu nedoručil vyjadrenie vedľajších účastníkov k dovolaniu, a tiež namieta rozhodnutie o náhrade trov dovolacieho konania – v rámci toho namieta nesprávnu aplikáciu, resp. neaplikovanie § 148 ods. 1 a § 150 ods. 1 OSP.

Najvyšší súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že v predmetnej veci nebol daný dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP – poukázal na odôvodnenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu v napadnutom rozsudku v spojení s rozsudkom krajského súdu, poukázal na jednotlivé aspekty týkajúce sa prípadnej zodpovednosti odporcu za škodu, ktorú si uplatnil sťažovateľ – majiteľ špecifikovaného bežného účtu, a tiež začiatok plynutia premlčacej lehoty. Dospel k záveru, že predmetné rozsudky súdov nižšieho stupňa sú riadne odôvodnené, preto nemožno akceptovať námietku sťažovateľa o odňatí možnosti konať podľa § 237 písm. f) OSP. Z tohto pohľadu neobstojí námietka sťažovateľa, že najvyšší súd ako dovolací súd sa odchyľil od svojho predchádzajúceho uznesenia z 25. apríla 2013, keď zrušil rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu pre nedostatočné odôvodnenie, čo považoval za vadu podľa § 237 písm. f) OSP. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva záver, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia nepovažuje za vadu podľa § 237 písm. f) OSP, ale záver, že rozsudky konajúcich súdov považuje za riadne odôvodnené, preto nemožno uvažovať o vade podľa § 237 písm. f) OSP.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa o nedoručení vyjadrenia vedľajších účastníkov k dovolaniu, je potrebné uviesť, že ústavný súd vo viacerých prípadoch dospel k záveru, že nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasťou práva na spravodlivý proces (m. m. I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06, IV. ÚS 19/2012), a možno ho kvalifikovať ako odňatie možnosti konať pred súdom (I. ÚS 156/07).

Zároveň však ústavný súd pripustil (IV. ÚS 19/2012), že v niektorej veci môže byť absencia stanoviska k vyjadreniu k opravnému prostriedku druhého účastníka konania právne irelevantná. O taký prípad ide vtedy, keď súd rozhodujúci o opravnom prostriedku nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení k opravnému prostriedku (teda vtedy, keď vyjadrenie k opravnému prostriedku nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie o opravnom prostriedku). Napríklad v uznesení sp. zn. IV. ÚS 462/2010 z 20. decembra 2010 ústavný súd akcentoval, že prvostupňový súd má zákonnú povinnosť doručiť odvolanie bezodkladne

ostatným účastníkom konania, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, má povinnosť vyzvať účastníkov konania, aby sa k odvolaniu vyjadrili; iná povinnosť mu z Občianskeho súdneho poriadku (§ 209a ods. 1 OSP a ani z iných jeho ustanovení) nevyplýva. Z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva ani povinnosť odvolacieho súdu predložiť druhému účastníkovi konania spätne na zaujatie stanoviska vyjadrenie druhého účastníka konania k opravnému prostriedku, avšak pokiaľ ide o odvolacie konanie uskutočňované bez nariadenia ústneho pojednávania, malo by byť vyjadrenie k opravnému prostriedku poskytnuté na zaujatie stanoviska druhému účastníkovi konania.

Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadrenie účastníka konania k odvolaniu druhého účastníka konania by malo byť poskytnuté na zaujatie stanoviska odvolateľovi vtedy, pokiaľ vyjadrenie k odvolaniu má zásadný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu. Iný pohľad na realizáciu práva účastníka oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály (opakujúci sa a nikdy nekončiaci) proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania. Podľa názoru ústavného súdu by takýto pohľad mohol mať až znaky prílišného (prehnaného) právneho formalizmu odporujúceho materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu (pod prehnaným formalizmom sa rozumie interpretácia ustanovenia, pri ktorej striktné trvanie na formálnych stránkach práva neplní žiadnu rozumnú funkciu, ale naopak, popiera samotný zmysel právnej úpravy). Z týchto dôvodov ústavný súd v ďalšom vychádzal z názoru, že odňatie možnosti konať pred súdom nemusí samo osebe bezvýnimočne zakladať skutočnosť, že odvolateľovi nebolo predložené vyjadrenie druhej procesnej strany k jeho odvolaniu (IV. ÚS 19/2012). Tieto právne závery možno primerane aplikovať aj pri doručovaní vyjadrenia účastníka konania v dovolacom konaní.

Aj EŠLP vo svojej judikatúre uvádza, že „princíp rovnosti zbraní – jeden z prvkov širšieho konceptu spravodlivého procesu – vyžaduje, aby každej strane bola poskytnutá primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície vis – á – vis proti jej protistrane...“ (rozsudok vo veci Niederöst-Huber proti Švajčiarsku z 18. 2. 1997, bod 23).

Európsky súd pre ľudské práva ďalej uviedol, že „koncept spravodlivého procesu v sebe v podstate implikuje právo procesných strán zoznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi a doručenými pripomienkami a vyjadriť sa k nim...“ (Nideröst-Huber proti Švajčiarsku, bod 24).

Vo svojej judikatúre však ESLP tiež pripustil, že právo na kontradiktórne konanie nie je absolútne a jeho rozsah sa môže líšiť v závislosti od špecifických okolností prejednávanej veci (porovnaj napr. rozsudky vo veciach Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016, Vokoun proti Českej republike z 3. 7. 2008).

V niektorých výnimočných prípadoch dospel ESLP v minulosti k záveru, že neposkytnutie písomného vyjadrenia alebo dokumentov v konaní a nemožnosť sťažovateľa sa k nim vyjadriť nepredstavovalo porušenie práva na spravodlivý proces. Urobil tak napríklad v prípade, keď priznanie tých práv a možností, ktorých bol sťažovateľ v skutočnosti pozbavený, by nemalo žiaden vplyv na výsledok konania, keďže zvolený právny prístup nedával priestor na ďalšiu diskusiu (pozri rozsudok vo veci Čičmanec proti Slovenskej republike, bod 60). Podľa ESLP ide tiež o to, či sa sťažovateľ mohol alebo nemohol účinne brániť práve z toho dôvodu, že mu nebolo doručené uvedené vyjadrenie, to znamená, či by doručenie uvedeného vyjadrenia malo dopad na výsledok sporu alebo nie (porovnaj rozsudok vo veci Verdú Verdú proti Španielsku z 15. 2. 2007, bod 25).

V prerokúvanom prípade podali vedľajší účastníci vyjadrenie k dovolaniu sťažovateľa, v ktorom sa vyjadrili k námietke sťažovateľa, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nebol dostatočne odôvodnený. Následne vedľajší účastníci uviedli svoju argumentáciu týkajúcu sa právneho posúdenia veci samej – k absencii právnej kvalifikácie nároku uplatneného sťažovateľom a tiež k otázke plynutia premlčacej lehoty a pod.

V tejto súvislosti považuje ústavný súd za relevantné, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa nezaoberal námietkami sťažovateľa podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c) OSP, keďže tieto nezakladajú samy osebe prípustnosť dovolania. Preto je zrejmé, že najvyšší súd neprihliadol a ani sa nijako vecne nevysporiadal

s argumentáciou sťažovateľa ako dovolateľa a taktiež ani s argumentáciou vedľajších účastníkov v ich vyjadrení, ktorými títo účastníci vyjadrili svoju právnu kvalifikáciu veci samej.

Najvyšší súd sa v napadnutom uznesení vysporiadal s existenciou dovolacích dôvodov podľa § 237 OSP s tým, že osobitne skúmal existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP vzhľadom na to, že sťažovateľ namietal, že mu nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Ústavný súd považuje v tejto súvislosti za relevantné, že dovolací súd existenciu dovolacích dôvodov podľa § 237 ods. 1 OSP skúma vždy, t. j. aj v prípade, ak ich dovolateľ neuplatnil v dovolaní, v tomto smere teda najvyšší súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi dovolania (§ 242 ods. 1 OSP). Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd ako dovolací súd pri skúmaní existencie dovolacích dôvodov podľa § 237 ods. 1 OSP uplatňuje plnú jurisdikciu, nie je viazaný petitom dovolania a konkrétnou argumentáciou účastníkov konania. Je potrebné prihliadnuť aj na to, že kvalita odôvodnenia súdneho rozhodnutia je daná zákonnými kritériami (§ 157 ods. 2 OSP) a taktiež konkrétny obsah dovolacieho dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP bol vymedzený početnou judikatúrou najvyššieho súdu a podporne aj judikatúrou ústavného súdu a ESLP. Z tohto pohľadu možno uzavrieť, že ani dovolacia argumentácia sťažovateľa a ani argumentácia vedľajších účastníkov v ich vyjadrení nepredstavovala pre najvyšší súd záväzné vymedzenie predmetu dovolacieho konania.

Sťažovateľ navyše v sťažnosti nijako neuvádza, ako mu nedoručenie vyjadrenia vedľajších účastníkov znemožnilo účinne brániť svoj nárok, t. j. účinne uplatniť všetky dôvody, ktorými preukazoval existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP. Taktiež neuvádza, ako mohlo doručenie vyjadrenia vedľajších účastníkov docieľiť iný výsledok dovolacieho konania. Sťažovateľ v sťažnosti neuvádza také konkrétne a zásadné skutočnosti, ku ktorým sa nemal možnosť vyjadriť z dôvodu nedoručenia vyjadrenia vedľajších účastníkov, v zásade namieta len samotný fakt nedoručenia tohto vyjadrenia. Vychádzajúc z týchto skutočností a s poukazom na citovanú judikatúru, ústavný súd dospel

k záveru, že toto pochybenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu – nedoručenie vyjadrenia vedľajších účastníkov – nemalo takú intenzitu, aby bolo možné uvažovať o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Najvyšší súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne vysvetlil aj dôvod, prečo zamietol návrh sťažovateľa na zmenu návrhu. Z tohto pohľadu ústavný súd nepovažuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za arbitrárne, prípadne zjavne neodôvodnené.

Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by umožňovali záver o porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 26. novembra 2015.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa smerujúcu k výroku napadnutého uznesenia, ktorým najvyšší súd priznal vedľajším účastníkom právo na náhradu trov dovolacieho konania, ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vo všeobecnosti platí, že pochybenia pri rozhodovaní o náhrade trov konania spravidla nedosahujú samy osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014).

V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na to, že nezistil opodstatnenosť námietok sťažovateľa v sťažnosti smerujúcich proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu z 26. novembra 2015 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Nezistil ani porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov dovolacieho konania extrémnym spôsobom, preto dospel

ústavný súd k záveru, že námietky sťažovateľa týkajúce sa napadnutého uznesenia v časti náhrady trov konania nemajú samy osebe takú závažnosť, aby viedli k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, preto môže do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi zasahovať len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľa za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné toto rozhodnutie hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku najvyšším súdom ako dovolacím súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2016